

LAPLASSE, Irma Elisa (Schore 9 februari 1904 - Brugge 30 mei 1945).

Deze dochter van de landbouwer Henri Zwertvaegher huwde in 1924 met Henri Laplasse uit Oostduinkerke. Zij werd op 21 december 1944 door de krijgsraad van Brugge ter dood veroordeeld wegens verraad en verklikking. Het krijgs-hof van Gent bevestigde de doodstraf op 10 februari 1945. Op 30 mei 1945 werd zij te Brugge geëxecuteerd. Uit het gerechtelijk dossier blijkt dat zij zonder bewijzen werd veroordeeld, na een gebrekkig onderzoek. Daardoor werd deze volkswrouw een exponent van het protest tegen een onrechtvaardig repressieapparaat.

KAREL VAN ISACKER

DE ZAAK IRMA LAPLASSE. In de gevangenis hield Irma Laplasse een dagboek. Het werd op

initiatief van Walter Bouchery – met een voorwoord tegen de toenmalige minister van justitie Charles du Bus de Warnaffe door Louis de Lentdecker – voor het eerst in 1949 uitgegeven door de N.V. Luctor. Het lokte geen reactie uit. Het werd in 1970 heruitgegeven door de N.V. De Nederlandsche Boekhandel met een ophefmakende inleidende studie van Karel van Isacker. Dit boek gaf aanleiding tot vinnige polemieken en stappen in het parlement, omdat de schrijver stelde dat de vrouw het slachtoffer was geworden van een Vlaamshatende blinde repressie en onschuldig was terechtgesteld. In voordrachten en op meetings, zowel als in zijn geschriften, ontketende Van Isacker een heftige aanval tegen Vossen, die als krijgsauditeur tegen Laplasse de doodstraf had geëist. Minister van justitie A. Vranckx belegde een vergadering in zijn kabinet, waar Van Isacker, vergezeld van enkele parlamentsleden en een journalist, het gerechtelijk dossier kon inzien en tot het besluit kwam dat, indien Vossen uit het oogpunt van plichtsbetrachting geen verwijt trof, er nergens beslissende argumenten waren voor de schuld van Laplasse. Hij schreef in dat verband toen een tweede boek over het tragisch avontuur van de ongelukkige vrouw die het symbool werd van de talloze slachtoffers van een repressie en een epuratie die na de bevrijding de grenzen van de rechtvaardigheid en het humane hadden overschreden. Van verschillende zijden werd toen een nieuw fragmentair onderzoek ingesteld om de waarheid te achterhalen, doch vijftientig jaar na de feiten waren de gemoederen nog zo verhit dat het onmogelijk bleek het drama in zijn historische objectiviteit te zien. Het boek en de actie van Van Isacker hadden echter een nieuwe campagne tot gevolg. Op last van de minister van justitie begon het krijgsauditoraat een totaal nieuw gerechtelijk onderzoek, dat in 1973 nog niet was afgesloten.

LITERATUUR: *De Zaak Irma Laplasse. Stukken voor een Dossier* (1970); - K. van Isacker, *Het dossier Irma Laplasse* (1971).

LOUIS DE LENTDECKER